

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

1. Cauzele care au condiționat elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

La 25 februarie 2016 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea cu privire la Procuratură nr. 3 (*în vigoare de la 01.08.2016*). Pe parcursul a 5 luni din momentul punerii în aplicare a acestei legi, au ieșit la iveală unele imperfecțiuni ale ei, corectarea cărora este realizabilă exclusiv pe cale legislativă.

Astfel, prezentul proiect de lege, elaborat de către Procuratura Generală, reprezintă expresia juridică a actului de reacționare față de deficiențele identificate în Legea cu privire la Procuratură și alte legi, care împiedică buna implementare a reformei Procuraturii, și are drept scop excluderea divergențelor dintre prevederile Legii cu privire la Procuratură și cadrul legal conex, coroborarea normelor din cadrul Legii.

2. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative vizează:

- *ajustarea unor prevederi din Legea nr. 48 din 22 martie 2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici la prevederile Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, excluderea neconcordanțelor dintre acestea;*

- *ajustarea unor prevederi din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură la Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor, la prevederile Codului de procedură penală și coroborarea normelor Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 între ele.*

1) Modificările și completările propuse la Legea nr. 48 din 22 martie 2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici:

a) Potrivit art. 60 alin.(1) și alin.(2), lit. a) din Legea cu privire la Procuratură salariul de funcție al procurorului se stabilește în funcție de nivelul procuraturii în care își desfășoară activitatea și de vechimea sa în funcția de procuror. Procurorii din procuraturile specializate (Procuratura Anticorupție și Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale) fiind asimilați procurorilor din Procuratura Generală. În același timp, funcționarii publici din cadrul procuraturilor specializate sunt salariați în prezent la nivelul funcționarii publici din procuraturile teritoriale, care este mult mai jos în raport cu salarizarea funcționarilor publici din Procuratura Generală.

Tabelul de mai jos ilustrează discrepanțele dintre gradele de salarizare ale funcționarilor publici din procuraturile specializate în raport cu funcționarii publici din Procuratura Generală:

Codul funcției	Titlul funcției	Gradul de salarizare	
		Procuratura Generală	Procuraturile specializate
C27	Consultant al procurorului	12	7
C30	Specialist principal	7	4
C31	Specialist superior	4	3
C32	Specialist	3	2

Mai mult ca atât, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale a fost creată pe baza Direcției exercitare și conducere a urmăririi penale a Procuraturii Generale (Secția conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV și Secția exercitare a urmăririi penale pe cauze excepționale), iar funcționarii publici din cadrul acestei procuraturi specializate sunt aceleași persoane care asigurau funcționalitatea subdiviziunilor Direcției exercitare și conducere a urmăririi penale a Procuraturii Generale. Respectiv, după reorganizarea Procuraturii Generale salariile funcționarilor publici vizați s-au redus semnificativ și nejustificat, aceștia aflându-se într-o situație vădit defavorizată.

Asupra importanței asigurării unui echilibru între puterile statului, care se reflectă și în gradul de proporționalitate al asigurării materiale a personalului administrativ, care contribuie la realizarea sarcinilor de către reprezentanții acestor trei puteri (procuratura fiind parte a autorității judecătorești), s-a expus plenar Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 24 din 10.09.2013 pentru controlul constituționalității unor prevederi ale Anexei nr. 2 la Legea nr.48 din 22 martie 2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici.

Respectiv, modificările de lege propuse vin să restabilească tratamentul egal al funcționarilor din cadrul procuraturilor specializate.

b) Un alt aspect propus de proiect este ajustarea unor prevederi din Legea nr.48 din 22 martie 2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici la prevederile Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, precum și alte lege relevante, în vederea soluționării următoarei deficiențe:

Potrivit art. 7 alin. (3) din Legea nr. 3 din 2016 cu privire la Procuratură „Structura Procuraturii Generale, a procuraturilor specializate și a procuraturilor teritoriale, precum și reședința acestora se stabilesc și se modifică de Procurorul General, cu acordul scris al Consiliului Superior al Procurorilor.” Totodată, conform art. 99 alin. (14), pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi urma să fie elaborată și aprobată structura procuraturilor, circumscripțiile acestora și statele de personal pentru fiecare procuratură.

Drept urmare, în temeiul prevederilor legale enunțate, în conformitate cu Art. XXIV din Legea nr. 152 din 01.07.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative și Legea nr. 155 din 21.07.2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice (*notă: funcția de șef/șef adjunct al Aparatului Procuraturii Generale este prevăzută în Secțiunea a III-a Secretariatul Curții Constituționale și autoritatea judecătorească pct.1. Funcții publice de conducere de nivel superior, codul funcției A04*), a fost stabilită structura internă a Procuraturii Generale și aprobate funcțiile și numărul statelor de personal ale Procuraturii Generale, care include și Aparatul Procuraturii Generale, condusă de către un șef al Aparatului Procuraturii Generale, cu statut de funcționar public.

În același timp, în anexa nr. 2 la Legea nr. 48 din 22 martie 2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici, la compartimentul „Procuratura Generală, Consiliul Superior al Procurorilor”, funcția de șef/șef adjunct al Aparatului Procuraturii Generale nu se regăsește, fapt ce nu coroborează cu prevederile Legii nr.155 din 21.07.2011 enunțate *supra*.

Completarea propusă vine să înlăture această omisiune, fiind în conformitate și cu prevederile art. 8 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 158-XVI din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Anexa nr.1 la Lege.

2) Modificările propuse la Legea nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură:

a) Articolul 13 din Legea nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură „Ierarhia procesuală a procurorilor”, la alin. (1) conține omisiuni în raport cu prevederile art. 53¹ alin. (1) din Codul de procedură penală „Procurorul ierarhic superior” (lipsește prevederile incluse la lit. c) și d) ale alin. (1) art. 53¹ CPP), iar la alin. (2) sunt neconcordanțe și omisiuni în raport cu prevederile alin. (2) ale art.53¹ din Codul de procedură penală (*atribuțiile procurorului ierarhic superior expuse în Legea nr. 3 din 25.02.2016 nu corespund atribuțiilor expuse în Codul de procedură penală*). Amendamentele propuse au drept scop asigurarea abordării unitare la nivel legislativ a instituției „ierarhia procesuală a procurorilor”. În context a se reține că, alin. (4) al art. 2 din Codul de procedură penală prevede: *normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate numai cu condiția includerii lor în prezentul cod.*

Astfel, pornind de importanța reglementării primordiale a ierarhiei procesuale a procurorilor în Codul de procedură penală, am considerat oportună redactarea alin. (1) al art.13 din Legea nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură sub aspect de normă de blanchetă.

b) Amendamentele propuse la art. 71 alin. (3) și 74 alin. (2) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură au drept scop aducerea lor în concordanță cu reglementările, incluse în Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor prin Legea nr. 152 din 01.07.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*a se vedea art. 5¹ alin. (4) și (5) din Legea nr. 328*), care sunt discrepante, și vor asigura claritate la compartimentul „condițiile și modul de salarizare a Președintelui Consiliului Superior al Procurorilor și a membrilor Consiliului Superior al Procurorilor aleși din rândurile procurorilor”.

c) Art. 76 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la procuratură prevede că, **calitatea de membru al Consiliului Superior al Procurorilor încetează** inclusiv în situația: „c) în cazul obținerii calității de membru al unui colegiu din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor”.

În același timp, art. 83 alin. (5) din Lege stipulează: „(5) În componența unui colegiu **nu pot fi aleși** membri ai Consiliului Superior al Procurorilor sau membri ai unui alt colegiu.”

Deoarece prevederile menționate nu coroborează între ele, întru respectarea principiului clarității și previzibilității normei și înlăturarea divergențelor constatate, s-a propus o nouă redacție la art. 83 alin. (5) din Lege. Redacția nou-propusă își are originea în respectarea dreptului fundamental „de a alege și de a fi ales”.

d) Art. 90 alin. (2) Legea nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, care se propune a fi modificat, nu este în concordanță cu Legea nr.155 din 21.07.2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice. *Or, Secțiunea a III-a Secretariatul Curții Constituționale și autoritatea judecătorească, pct. 3. Funcții publice de execuție* din Clasificatorul unic al funcțiilor publice nu conține funcția de specialist coordonator, indicată în Legea nr. 3 din 25.02.2016, în schimb prevede funcția de specialist superior, omisă în Legea nr. 3 din 25.02.2016.

3. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului de lege va necesita cheltuieli financiare din partea statului doar în ceea ce privește salarizarea funcționarilor publici din cadrul Procuraturilor specializate și a șefului Aparatului Procuraturii Generale.

Conform calculelor estimative cheltuielile de personal pentru șeful Aparatului Procuraturii Generale (grad de salarizare 22, treapta de salarizare maximă III) **vor constitui circa 186,5 mii lei.**

În cazul promovării proiectului de lege, cheltuielile de personal anuale pentru funcționarii publici din cadrul ambelor procuraturi specializate (în total 106 unități, inclusiv: 87 consultați ai procurorului, 14 specialiști principali, 5 specialiști) **vor constitui circa 11903,1 mii lei.** De notat, că cheltuielile de personal pentru aceste funcții în condițiile legii în vigoare constituie **9443,8 mii lei**, adică suplimentar sunt necesare mijloace financiare în sumă de **2459,3 mii lei.**

Drept exemplu de comparație: cheltuielile de personal pentru un specialist principal (grad de salarizare 4 treapta VII, spor pentru gradul de calificare 300 lei 00 bani) din cadrul procuraturii specializate în prezent constituie **81,7 mii lei**, iar în condițiile promovării modificărilor propuse la Legea nr. 48 din 22 martie 2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici, vor fi de **98,2 mii lei.** Respectiv, creșterea va constitui **16,5 mii lei.**

Costul total al proiectului promovat constituie **2645,8 mii lei.**

Astfel, în virtutea angajamentelor asumate de către stat în reformarea Procuraturii, inclusiv prin crearea condițiilor necesare procurorilor de a-și exercita atribuțiile în calitate de subiecți ai sistemului de justiție, se consideră necesară susținerea proiectului de lege și asigurarea implementării prevederilor acestuia.

4. Impactul proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative va crea premisele necesare pentru aplicarea corespunzătoare a noii Legi cu privire la Procuratură, contribuind la realizarea eficiență a reformei Procuraturii.

5. Modul de incorporare a proiectului la sistemul actelor normative în vigoare

Proiectul de lege se va incorpora perfect în sistemul legislativ în vigoare, iar adoptarea acestuia va determina consolidarea cadrului normativ existent și nu necesită revizuirea altor acte legislative.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege a fost plasat pe pagina web a Procuraturii (directorul „Transparență”, compartimentul “Transparență decizională”).

Procurorul General

Eduard HARUNJEN